

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Compendiolvm De Lavdibvs Aqvae Benedictæ, eiusq[ue]
primaria institutione, in duodecim Paragraphos
discretum, pro instructione simplici[u]m, co[n]tra
Lvtheranos, & Valdenses Hæreticos**

Bernardus <de Lutzenburgo>

[Köln], 1526

VD16 B 1991

De praefiguratione b[e]n[e]dictionis aquae & salis. § II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30516

4

COMPENDIO

LVM DE LAVDIBVS AQVAE BE-
nedictae, eiusq; primaria institutione, in duodecim Para-
graphos discretum, pro instructione simpliciu, contra
LUTHERANOS, & VALDENSES
Haereticos, per fratrem Bernhardum de
Lutzenburgo, ordinis Praedicatoru,
sacrae Theologiae professorem
eximium.

De occasione scribendi. § I.

supra aqua benedicta, contra Lutheranos.

Via haeretici aqua benedictam tanq; uana derident. **V**aldenses.
Asserebant em Vualdenses in octauo eor; articulo **V**aldenses.
Aqua; Palma; q; benedictiones irridendas. Et hic
error ministerio diaboli suscitatus est a Lutheranis q; **L**utherani.
nihil uirtutis & utilitatis attribuunt benedictionib;
qua; in ecclesia dei fiunt, ut pereant cu; eo, de quo scri **P**salm. cvij.
ptu est, Noluit benedictione, & elongabit ab eo. Et secundu; Iohan-
nem de Turre Cremata, in quaestione sua qua; mouet circa illu; C.
aqua; de col. dist. 3. Hanc arbitror fore causam cur diabolus in men-
tibus haereticor; huius sacramentalis uirtutis ita specialr; fide; extin-
guit, ut uidelicet p; infidelitatis errorem, hac Christianae religionis
armatura neglecta qua; impugnationis aggressus reprimatur & ar-
cetur liberius eor; mentes Daemon habitaret & possideret. Vnde q;
dam Iuenculus, Georgius noie, in Diocesi Colonien; quem noui,
cuius mater terra maga combusta fuit, a qua; didicit arte; magicam &
diabolus obuians ei uisibilr;, iniunxit sibi ut nusq; caperet aqua; be-
nedicta; in ecclesia, promittens sibi se datur; pecunias, & alia narra-
uit coram inquisitore, & multis doctoribus.

De praefiguratione bndictionis aquae & salis. § II.

Misit in illu; sal, & ait. Hec dicit dñs, Sanau; has aquas & no; erit **4**. Regu; ij.
ultra in eis mors, neq; sterilitas. Vñ cu; Helizeus propheta esset Hies-
richo, dixeru; uiri ciuitatis ad eu;. Ecce habitatio ciuitatis huius op-
tima est, sicut tu ipse dñe pspicis, sed aqua; pessimae sunt, & terra ste-
rilis. Et ille ait, Afferte mihi uas nouu; & mitte te in illu; sal, qd; cu; attu-
lissent egressus ad fonte; aqua; , misit in illu; sal (ut dicit uerbu; praes-
missum) & sanatae sunt aqua; usq; in die hac, & haec sanatio aque; no;
est ascribenda sali, cuius appositio no; meliorat aquas scdm Nicolau; **N**icolaus
de Lyra, sed facta est uirtute; diuina, q; p; agere contra cursum nature; **d**e Lyra.

A

- Exodi. xv**
Augustinus Sile habet in Exodo de cōuersiōe aquæ amaræ i dulcē. Augu. 1. lib. de mirabilib⁹ sacrae scripturæ. c. 22. Et cōtinuo fatigati filij Israel q̄s rulosi ardoris sitis in Marath aquas amarissimas inuenerunt, quarū salitate prohibiti suæ sitis solamen minime habere potuerunt, sed Mosi a dño lignū ostendit, cuius tactu amara aqua indulcorat eius q̄ de hinc sapore, populus sitis ardorē deposuit, ex quo intelligitur nō tunc lignū contra naturā, aquā effecisse dulcē, sed præcepto conditoris & naturæ gubernatoris lympham mutauit in saporē. Et dicit glossa ordina. Forte locus erat ubi ligna omnino nō inueniebant & in hoc ostendebat diuinū adiutoriu, q̄ dñs ei lignū ostendit ubi nullū erat, & per hoc lignū aquas dulces fecit, præfigurans gloriā, & gratiam crucis, & in tali ligno quis, nisi creator & demonstrator laudandus est. Et Augustinus ubi supra. Aquas amaras uel etiā ipsas salissimas, in dulcē saporem uerti posse, frequenter nauæ comprobant, qui illas per humū optimæ terræ infusas, & hoc artificio etiā indulcoratas sæpe sitim tēperant, Nubes q̄q̄ de marinis finib⁹ uapores leuant falsi saporis, sed easdē dulces q̄n pluūt terrenis usib⁹ ministrant. Qm̄ saluginis uitiū quod in semetipsis aquæ insitū capiunt per infusionē terræ illud nubes deponunt. Intuitu itaq̄ primi miraculi ecclesia introduxit modū benedicendi aquam, qua fideles aspergunt, in cuius forma dicit, Exorciso te creatura salis, per deū uiuū, per deū uerum, per deū qui te per Helizeū propheta in aquā mitti iussit ut sanaretur sterilitas aquæ.
- De primaria institutione aquæ benedictæ. § III.
- Numeri. xix,** Qui tetigerit cadauer hominis & ppter hoc septē diebus fuerit immundus, aspergat de hac aqua die tertia & septima, & sic mundabit. Sic inoleuit consuetudo ecclesiæ, q̄ dominica die, q̄ est septima, fit benedictio aquæ, & hæc benedictio nō est recens, sed ut dicit in Cronicis summoꝝ Pontificū. Alexander prim⁹ & martyr, qui sedit in cathedra Petri anno a passione dñi. 83. fuit q̄ prim⁹ instituit aquā cū sale benedici, & in habitaculis hoim iussit aspergi. Hugo de sancto Victore in libro de sacramentis. Alexander Papa quintus, a beato Petro cōstituit, ut aqua cū sale benediceretur ad aspergendū populū & habitacula eorū. Illorū q̄q̄ exēplo q̄ Helizeus propheta sal in aquā misit, & misisse legitur ut condimento hoc, fontes amari in dulcedinem uerterentur. Et de cons. dist. 3. c. aquam sale aspersam in populis benedicimus, ut ea cuncti aspersi sanctificentur & purificent, qd̄ om̄ibus sacerdotibus faciendū esse mandamus. Et in concilio Vauetenensi ita fuit statutū om̄ibus diebus dominicis, quisq̄s presbyter in sua ecclesia ante missarū solēnia, aquā benedictā faciat in uase nitido, & tanto ministerio cōuenienti, & de eadē aqua populus intrans ecclesiā aspergat. Idē recitat Archidiaconus in rosario super decretum circa dictum canonem.
- Alexand. pri.**
Hugo.
- De cō. dist. iij.**
Ex cōc. Vauet.
Archidiacono.